

Курс за обучение в ОНС „Доктор“	
Научно направление	Психология
Докторантска(и) програма(и)	
Код. Наименование на курса (учебната дисциплина)	Теория и практика на социалнопсихологическия тренинг на обучители
Титуляри на курса	Проф. дпн Стойо Иванов
Учебна година	2017/2018 г.
Семестър	зимен
Дати за провеждане на курса (начало; край)	26, 27 и 28 септември 2018 г.
Език на обучение	български

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	0
	Практически упражнения (хоспетиране)	0
Обща аудиторна заетост		
Извънаудиторна заетост	Реферат	30
	Доклад/Презентация	30
	Научно есе	30
	Курсов учебен проект	
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	30
Обща извънаудиторна заетост		120
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост ¹		2
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		5

Предварителни изисквания
Докторантите да притежават познания по дидактика, педагогическа, социална, когнитивна и възрастова психология; да проявяват интерес към междуличностните взаимодействия и взаимоотношения; да умеят да работят с посочените литературни източници и да извличат информация от Интернет.

Цел и задачи на курса
След завършването на курса се очаква докторантите да: <ul style="list-style-type: none"> • познават и прилагат в практиката понятийния апарат на психологията на обучението;

¹ Моля, отбележете ако кредитите не са приложими

- интерпретират основния понятиен апарат в реалната учебна обстановка;
- познават специфичните особености на образователната дейност;
- умеят да използват натрупаните знания, умения и компетенции;
- използват знанията за успешна реализация в обучителната дейност;
- придобият конкретни умения за ефективно обучение.

Анотация на курса

Целта на курса по дисциплината „Теория и практика на социалнопсихологическия тренинг на обучители” е да се разкрие връзката между развитието на личността и образователната дейност – един от най-дискутираните проблеми в съвременната психолого-педагогическа литература. В настоящия момент доминират социално ориентираните теории за обучение и развитие на личността. Това, от своя страна, налага нови подходи в учебната дейност, тъй като възрастта на обучаемите загубва своите предварително маркирани граници.

Чрез съвременните трактовки на психологията на образователната дейност се създават условия за разкриване на връзката между дейност и психика в процесите на обучение и образование. Извеждат се специфичните особености на общуването в образователния процес. Разглеждат се съвременните въпроси, свързани с иновирването в процесите на учене и преподаване, обучение и образование. Обръща се внимание на презентационните умения на обучаваните и усвояването на различни модели на преподаване.

От първостепенно значение за докторантите е да вникнат в това, че регулиращ социален механизъм за овладяване елементите на социално поведение е образователната дейност. Чрез нея се предава натрупания от човечеството позитивен опит и младите поколения се подготвят за участие в живота на социума, за креативна творческа промяна, както на самата личност, така и на материалния и духовен свят.

Тематичен план

1. Същност на ученето и обучението.
2. Ученето като съдържание, процес и отношение. Учене и психическо развитие.
3. Бихевиористична парадигма за ученето – схващания на Павлов, Торндайк, Уотсън, Скинър и Бандура.
4. Когнитивен подход към ученето – Пиаже, Виготски, Брунер и Аутсюбел.
5. Хуманистичен подход към ученето – Маслоу и Роджърс.
6. Институциализирано и неинституциализирано учене. Учене чрез правене, споделяне на опит и преживявания.
7. Разликата между педагогика и андрагогика. Принципи на обучението на възрастни – визуализиране, връзка с реалността, ориентираност към практиката. Изисквания към съвременното обучение на възрастни.
8. Съпоставка на методите за обучение на възрастни – лекции, презентации, дискусии, анализ на конкретни случаи, анализ на резултати от тестове, индивидуално консултиране, рисувателни техники, ролеви, дидактични и ситуационни игри.
9. Цикъл на Колб. Интерактивни методи – същност и съпоставка. Интервизията и супервизията като начини за обучение.
10. Социалнопсихологическият тренинг – форма за обучение на възрастни. Същност, развитие, разновидности.
11. Психология и особености на тренинг-групите. Етапи на взаимодействията в тренинг-групите (ориентационен, конфронтационен, интеграционен и заключителен етап).
12. Психодинамика на тренинг-групите – лидерство, ръководство, конформизъм, нонконформизъм, социална фасилитация, инхибиция, групова сплотеност. Междуличностни отношения и социалнопсихологичен климат в тренинг-групите.

Психологични фактори за ефективност на тренинг-групите.

13. Психология на междуличностното общуване – значение, същност, структура, функции. Средства за междуличностно общуване и комуникативни бариери. Разновидности на междуличностното общуване – императивно, манипулативно, доверително, ролево, ритуално и професионално-педагогическо общуване.
14. Значение и същност на комуникативните компетенции и компетентности на учителите. Наблюдателност. Емпатичност. Емоционална устойчивост. Асертивност.
15. Комуникативни умения на учителите. Умения за управление на конфликти. Преодоляване на критични ситуации в обучението на възрастни. Индивидуални стилове на поведение на личността в критични ситуации в процеса на обучение. Изграждане на екипен климат и повишаване на доверието и сътрудничеството между обучаваните. Умения за работа в екип. Умения за използване на „Аз-послания”, за задаване на въпроси и отговаряне на въпроси.

Методи на оценяване

Участие в тематични дискусии в часовете, тестова проверка, текуща самостоятелна проверка, решаване на казуси, колективно обсъждане на доклади и реферати.

Анализът на резултатите от обучението се извършва на базата на следния комплекс от показатели:

- Самооценка на участниците относно получените резултати под формата на самоотчети.
- Сравняване на фиксираните предварителни очаквания на обучаваните за ефекта от обучението с получените резултати в края на неговото провеждане.
- Установяване на различия между „входящото“ и „изходящото“ ниво на обучаваните по отношение на знанията и уменията им да решават задачите, които са им поставени за изпълнение относно изследваните параметри.
- Оценки на независими експерти по въпросите, свързани с проведеното обучение.
- Чувство на удовлетвореност на учителя и обучаваните при преустановяването на учебните занятия.

Форма на завършване

Участие в тематични дискусии в часовете.

Тестова проверка.

Изнасяне на доклад.

Изпит.

Допълнителни бележки

Адрес на електронния вариант на курс в Платформата за електронно обучение на СУ

Препоръчана литература / Препоръчани информационни източници

1. Албрехт, К. (2006) Социалната интелигентност. Петте основни умения необходими при взаимодействията ни с другите. София.
2. Аргайл, М., М. Хендерсън (1989) Анатолия на човешките отношения. София. .
3. Балтаджиева, Й. (1999) Психология на общуването. Ямбол.

4. Бион, У. (2005) Опит в групи. София.
5. Бишъп, С., (2003) Пълен наръчник за общуване с хората. София.
6. Бонгар, Б., Л. Бютлър, (2002) Пълен наръчник по психотерапия. София.
7. Бьодикер, М., В. Ланге, (2002) Форми на груподинамичен тренинг. София.
8. Вацлавик, П., Д. Бивин и Д. Джаксън (2006) Прагматика на човешкото общуване. София.
9. Галтунг, Й. (2005) Разрешаване на конфликти. София.
10. Голман, Д. (2011) Емоционалната интелигентност. София.
11. Грѐм, К., А. Смит, (1997) Алтернативни стратегии на преподаване и учене, София.
12. Гюрова, В. и др., (2006) Интерактивността в учебния процес. София.
13. Гюрова, В. и др., (2006) Приключението учебен процес, Агенция Европрес, С., 2006.
14. Десев, Л., (1996) Педагогическа психология. София.
15. Джонев, С., . (1996) Социална психология. София.
16. Джонев, С., П. Димитров (2015) Организационно консултиране. Мениджмънт. Управление на човешките ресурси. Трети том. София.
17. Жили, М., Социална психология на обучението, В: Социална психология, Под редакцията на С. Московичи. София.
18. Иванов, С., (2012) Теория и практика на социалнопсихологическия тренинг на студенти. София.
19. Иванов, С., (2013) Теория и практика на психологическото консултиране в образованието. София.
20. Ильин, Е. П. (2015) Психология неформалного общения. Москва.
21. Йолов, Г., Д. Градев. (1986) Общуването. София.
22. Ларсен, К., К. Крумов, . (2010) Социална психология: нов поглед към личността и социалния свят. София.
23. Клейтън, П. (2001) Езикът на тялото на работното място. София.
24. Крумова, А. (2017) Психология на образованието. София.
25. Манчева, Р. (2005) Конфликти и конфликтно поведение. Благоевград.
26. Марков, К. (2013) Конфликтология. В. Търново.
27. Минчев, Б. (2013) Психология. София.
28. Морено, Д. (1994) Основи на психодрамата. София.
29. Начев, Й. (2009) Общуването. София.
30. Пийз, А., Пийз Б. (2009) Най-новата книга за езика на тялото. София.
31. Проданов, М. (2014) Психология на убеждаването и влиянията. Пловдив.
32. Роджърс, К. (2015) Начин да бъдеш. София.
33. Розенберг, М. (2007) Общуване без агресия. София.
34. Руменчев, В. (2006) Невербалната комуникация в публичната реч и деловото общуване. София.
35. Феърс, Е. Дж., . (1998) Теории за социалното учене, В: Енциклопедия по психология, Под редакцията на Р. Дж. Корсини, Наука и изкуство, София.
36. Фаст, Д. (1993) Езикът на тялото. София.
37. Фер, С. (2002) Въведение в груповата терапия. София.
38. Ялом, Ъ. (2014) Дарът на терапията. София.

Дата	Разработил <i>(име, фамилия, подпис)</i>
29.01.2018 г.	Стойко Иванов